

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **K. L. X.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 1. 2. 2021, č. j. 66 Az 1/2020 – 51,

t a k t o :

Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2020, č. j. OAM-617/ZA-ZA11-HA10-2020. Tímto rozhodnutím žalovaný podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) zastavil řízení o stěžovatelově opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, neboť ji shledal nepřipustnou ve smyslu § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

[2] Stěžovatel v kasační stížnosti požádal o přiznání odkladného účinku. V návrhu uvedl, že se obává nezvratného zásahu do rodinného života, reálné nutnosti návratu do země původu, v níž mu hrozí nebezpečí vážné újmy, a zásahu do práva na spravedlivý proces.

[3] K zásahu do rodinného života stěžovatel pouze uvedl, že v České republice žije od roku 2007. Od roku 2009 zde s ním žije i jeho manželka a děti. Stěžovatelovy děti zde podnikají - dcera provozuje nehtové studio a syn smíšené zboží. Syn má 3 děti, které mají české občanství, přičemž stěžovatel zabezpečuje jejich výchovu.

[4] Návratu do země původu se stěžovatel obává z důvodu existenčních potíží, neboť ty ho vedly k tomu, aby v roce 2007 opustil rodnou zemi a uchýlil se k životu v České republice, kde nyní žije i celá jeho rodina.

[5] Zásah do práva na spravedlivý proces stěžovatel spatřuje v nemožnosti komunikovat se svým právním zástupce prostřednictvím moderních technologií. Pokud bude muset během řízení opustit Českou republiku, ztratí pro něj řízení o kasační stížnosti jakýkoli smysl.

[6] Žalovaný nesouhlasí s tím, aby Nejvyšší správní soud přiznal stěžovateli kasační stížnosti odkladný účinek. Poznamenal, že se jedná již o druhou žádost, ve které stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti. Výkon rozhodnutí proto nemůže znamenat nenahraditelnou újmu a nemůže ani znamenat zásah do práva na spravedlivý proces, neboť návrat do země původu zásadně neeliminuje ani neznemožňuje výkon tohoto práva. Jakkoli i v případě zastoupení advokátem má stěžovatel právo vystupovat v řízení osobně, nelze dle žalovaného přehlédnout, že Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhoduje zpravidla bez jednání a stěžovatel může svému zástupci udělovat pokyny i po opuštění České republiky. V této souvislosti žalovaný poukázal na recentní judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které obecně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Žalovaný rovněž připomenul, že institut mezinárodní ochrany má výjimečný charakter a nelze jím nahrazovat jiné formy pobytu, a proto jeho prostřednictvím nelze ani legalizovat pobyt na území České republiky s cílem žít zde se synem a dcerou.

[7] Nejvyšší správní soud po posouzení uvedených důvodů dospěl k závěru, že návrh stěžovatele nesplňuje podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[8] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele kasační stížnosti přiznat; přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (v řízení o kasační stížnosti stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Ačkoli tedy kasační stížnost zásadně nemá odkladný účinek, může jí Nejvyšší správní soud takový účinek přiznat, pokud stěžovatel dostatečně konkrétně uvede, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a pokud stěžovatel zároveň toto tvrzení prokáže (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32).

[10] Z uvedeného vyplývá, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu, neboť základním pravidlem je, že kasační stížnost odkladný účinek nemá. Proto lze kasační stížnosti přiznat odkladný účinek pouze výjimečně, pokud újma, která žadateli hrozí, je reálná, není vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž významná a její vznik je v příčinné souvislosti s výkonem či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí krajského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 – 58).

pokračování

[11] Nezbytnou podmínkou pro přiznání odkladného účinku tak je splnění povinnosti stěžovatele hrozící újmu nejen tvrdit, ale i prokázat. V posuzované věci se však stěžovatel omezil pouze na obecná a ničím nepodložená tvrzení o hrozící újmě. Stěžovatel ve svém návrhu pouze obecně uvedl, že v České republice žije s rodinou a že zabezpečuje výchovu svých vnuků. Nikterak však újmu zásahu do rodinného života nekonkretizoval, podrobně ji nerozvedl a neuvedl, v čem konkrétně má zásah spočívat. Má-li zásah spočívat ve zpřetrhání rodinných vazeb, pak byl stěžovatel povinen za účelem přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vysvětlit, co mu brání, aby spolu se svojí manželkou realizoval rodinný život v zemi jejich původu. Byl rovněž povinen vysvětlit a prokázat, proč je to právě on, kdo zabezpečuje výchovu nezletilých vnuků a uvést, jakým způsobem a jak často tak činí a zda a proč jejich výchovu nemohou zabezpečovat jejich rodiče. Stejně podrobně měl konkretizovat i tvrzené nebezpečí, jež mu údajně hrozí v zemi původu. Výjimečnost odkladného účinku Nejvyššímu správnímu soudu neumožňuje, aby návrhu stěžovatele vyhověl pouze na základě obecných a nepodložených tvrzení, neboť v takovém případě by přiznání odkladného účinku bylo pouhou formalitou a nikoli výjimkou. Z logiky věci plyne, že obecná tvrzení mohou odkladný účinek kasační stížnosti odůvodnit pouze v těch případech, kdy je hrozící újma zřejmá již z povahy napadeného rozhodnutí. V takovém případě však s podáním kasační stížnosti spojuje odkladný účinek přímo zvláštní zákon – v azylových věcech tak činí § 32 odst. 5 zákona o azylu. V posuzované věci však s podáním kasační stížnosti zákon o azylu odkladný účinek nespojuje, proto je stěžovatel povinen intenzivní újmu nejen svým tvrzením konkretizovat, ale i prokázat.

[12] Pokud jde o zásah do práva na spravedlivý proces, neschopnost stěžovatele komunikovat se svým advokátem prostřednictvím moderních technologií, nemůže po opuštění území České republiky způsobit stěžovateli tak výraznou újmu, která by odůvodnila přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Komunikace prostřednictvím moderních technologií totiž není jedinou možností komunikace na dálku. Stěžovatel může se svým právním zástupce komunikovat např. telefonicky.

[13] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že stěžovatel neunesl břemeno tvrzení a břemeno důkazní a že ani kasační soud v předložené věci nezjistil okolnosti, které by odkladný účinek odůvodňovaly. Nejvyšší správní soud proto nevyhověl návrhu stěžovatele a kasační stížnosti odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 téhož zákona nepřiznal, neboť není naplněna již první z výše uvedených zákonných podmínek.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 24. března 2021

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

